

RAADSINFORMATIEBRIEF

14R.00544

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 16 december 2014

Portefeuillehouder(s) : wethouder Duindam

Portefeuille(s) : Jeugd

Contactpersoon : C. de Jongh

Tel.nr. : 06-35113534

E-mailadres : jongh.c@woerden.nl

Onderwerp:

Risicodeling Jeugdhulp regio Utrecht West voor het jaar 2015

Kennisnemen van:

De jeugdregio's in de provincie Utrecht (inclusief de gemeenten Weesp en Wijdemeren) hebben met elkaar afgesproken welke risico's in de jeugdhulp onderling worden gedeeld (risicodeling) en op welke wijze dit wordt gedaan (verdeelsleutel). Bij deze notitie treft u een bijlage aan met afspraken waarmee de zes regio's bestuurlijk hebben ingestemd.

Inleiding:

In oktober 2013 zijn de regionale transitiearrangementen zorg voor de jeugd (RTA's) vastgesteld, inclusief de zorgvormen waarvoor bovenregionale samenwerking gewenst is. Met de RTA's zijn afspraken gemaakt tussen gemeenten, aanbieders en de huidige financiers om de continuïteit van zorg te garanderen, de basisinfrastructuur te behouden en de frictiekosten te beperken. De RTA's gelden voor het jaar 2015. In december 2013 hebben de wethouders Jeugd aangegeven risico's te willen delen voor de zwaarste zorgvormen. Door u is op 26 maart 2014 (14R.00145) reeds besloten om in 2015 bovenregionale risico's met de zes Utrechtse jeugdregio's te delen.

Om een beeld te krijgen van de bovenregionale risico's voor de jeugdhulp is een opdracht geformuleerd vanuit de bovenregionale ambtelijke Stuurgroep Jeugdzorg aan KPMG.

De opdracht luidde: *onderzoek in het kader van risicobeheersing en -verdeling welke afspraken wenselijk zijn ten aanzien van de inkoop van bovenregionale zorgvormen.*

Afgelopen zomer hebben de Utrechtse regio's samen met KPMG in een aantal werksessies een voorstel uitgewerkt dat tegemoet kwam aan bovenstaande opdracht. De resultaten van de verkenning en de reacties daarop zijn uitgewerkt in bovenregionale afspraken over risicodeling voor de (zware vormen) Jeugdhulp in de provincie Utrecht.

Kernboodschap:

Regio's werken samen in 2015

Door in het overgangsjaar 2015 nauw samen te werken met en te leren van andere Utrechtse jeugdregio's, wordt ons inziens een betere basis gelegd voor de transformatie. Het "leren" is een onderwerp dat terugkomt in ons investeringsplan sociaal infrastructuur 2015.

In het Bestuurlijk Platform Jeugd (waarin de "trekkende" gemeente zitting heeft namens de regio) en het Breed Wethoudersoverleg Jeugd (waarin alle 28 wethouders Jeugd zitting hebben) zijn afspraken gemaakt over de risicodeling (zie de bijlage, geregistreerd onder corsa nummer 14i.05377).

De jeugdregio's hebben bij het onderzoek naar risicodeling gekeken naar de zorgvormen waar

- de meest kwetsbare jongeren van afhankelijk zijn, én

- waar de verantwoordelijkheid en afhankelijkheid van gemeenten het grootst zijn.

Als belangrijkste uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Bovenregionale afspraken zijn een nadere uitwerking van de RTA's uit oktober 2013;
- Afspraken hebben alleen betrekking op het jaar 2015 (door de grotere mate van onzekerheid zijn de risico's in het overgangsjaar hoger zijn dan in de daarop volgende jaren. Bovendien zijn de RTA's alleen op dat jaar van toepassing);
- Minimale variant (niet verevenen, tenzij...);

De voorstellen zijn uitgewerkt in drie clusters van zorgvormen, met ieder gelijksoortige redenen om samen te werken. Voor informatie over de clusters zie tabel 1. Onderdelen waarvoor al bovenregionale afspraken zijn gemaakt (SAVE en het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, AMHK) zijn buiten beschouwing gelaten. Per cluster is volgens een 5-treden samenwerkingsladder (oplopend van informatie delen tot financiële verbinding aangaan) bepaald welke vorm van samenwerken gewenst is. Dit is gebeurd aan de hand van de dimensies:

- volume,
- schaal en
- transformatie.

Tabel 1. Overzicht clusters bovenregionale zorgvormen

Cluster	Zorgvormen	Cluster omdat...
Cluster 1	<ul style="list-style-type: none"> • JeugdzorgPlus • Gesloten psychiatrisch (BOPZ) • (L)VB jongeren ZZP 4 en 5/OBC's en MFC 	<ul style="list-style-type: none"> • Laag volume, hoge kosten • Vrijwel geen invloed op instroom, wellicht beperkt op uitstroom • Budgetgarantie 80% (RTA's)
Cluster 2	<ul style="list-style-type: none"> • Crisis 24 uur residentieel (bedden) • Spoedeisende zorg (crisis) ambulante team 	<ul style="list-style-type: none"> • Invloed op gebruik vanuit lokale domein is beperkt aanwezig vanuit basis lokale infrastructuur, begint bij signalering en preventie • Transformatie is terugdringen crisis, m.n. residentieel • Budgetgarantie 100%
Cluster 3	<ul style="list-style-type: none"> • Open verblijf 24 uur residentieel, terreinvoorziening • Open verblijf 24 uur residentieel, gezinshuizen • Ondersteuning van de pleegzorg (werving, matching en ondersteuning) 	<ul style="list-style-type: none"> • Invloed op gebruik vanuit lokale domein is beperkt aanwezig • Transformatie, minder gebruik van residentieel terrein-voorzieningen, investeren in andere zorgvormen • Budgetgarantie 80-100%

Cluster 1

Voor de zorgvormen die tot het eerste cluster behoren (Jeugdzorg Plus, Gesloten psychiatrie en (L)VB jongeren ZZP 4, 5/OBC en MFC) worden de meest verregaande afspraken geadviseerd, dus op het niveau van financiële verbinding aangaan. Zie tabel 2.

Tabel 2. Bovenregionale zorgvormen risicodeling cluster 1.

Tabel risicodeling	2013	2014	2015
Totaal cluster 1	€ 57.392.803	€ 53.642.636	€ 48.219.459
Eemland	€ 8.748.319	€ 10.114.651	€ 9.624.968
JeugdzorgPlus	€ 2.194.660	€ 1.945.667	€ 1.842.332
BOPZ	€ 2.554.089	€ 3.186.722	€ 2.980.387
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 2.886.914	€ 3.200.287	€ 3.022.776
Driemilieuvoorziening	€ 1.112.656	€ 1.781.974	€ 1.779.473
Food Valley	€ 9.594.082	€ 12.348.595	€ 8.820.628
JeugdzorgPlus	€ 2.230.025	€ 3.363.431	€ 759.690
BOPZ	€ 674.568	€ 963.114	€ 848.490
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 2.140.645	€ 3.218.641	€ 2.799.849
Driemilieuvoorziening	€ 4.548.844	€ 4.803.410	€ 4.412.599
Lekstroom	€ 4.180.758	€ 4.495.872	€ 4.695.054
JeugdzorgPlus	€ 1.587.162	€ 1.281.398	€ 1.258.806
BOPZ	€ 791.988	€ 657.904	€ 573.801
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 905.847	€ 842.410	€ 1.095.574
Driemilieuvoorziening	€ 895.762	€ 1.714.160	€ 1.766.873
Utrecht Stad	€ 8.931.674	€ 9.429.816	€ 9.044.600
JeugdzorgPlus	€ 3.781.930	€ 3.709.019	€ 3.752.494
BOPZ	€ 1.387.804	€ 1.644.760	€ 1.480.284
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 2.200.814	€ 2.290.849	€ 2.052.317
Driemilieuvoorziening	€ 1.561.126	€ 1.785.188	€ 1.759.505
Utrecht West	€ 2.557.483	€ 2.829.589	€ 2.622.012
JeugdzorgPlus	€ 604.593	€ 1.003.668	€ 774.370
BOPZ	€ 708.216	€ 523.949	€ 453.242
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 1.010.687	€ 1.029.489	€ 1.056.437
Driemilieuvoorziening	€ 233.987	€ 272.483	€ 337.964
Zuid-Oost	€ 23.380.486	€ 14.424.113	€ 13.412.196
JeugdzorgPlus	€ 3.999.333	€ 2.869.940	€ 2.902.003
BOPZ	€ 4.324.074	€ 3.660.864	€ 3.322.247
Lvb zzp 4&5 MFC OBC	€ 8.156.728	€ 4.367.194	€ 3.799.882
Driemilieuvoorziening	€ 6.900.351	€ 3.526.115	€ 3.388.065

Het voorstel voor dit cluster is:

- Kosten voor gebruik van de ingekochte capaciteit te verevenen (in de volksmond: met gesloten beurzen onderling zo optimaal de ingekochte capaciteit benutten);
- Er wordt door alle regio's ingekocht op basis van 80% van het gebruik in het zorgjaar 2012;
- In mei 2015 wordt bekeken of aanvullende inkoop van maximaal 10% van de gecorrigeerde zorgvraag 2012 noodzakelijk is. In het geval het gezamenlijk gebruik de ingekochte capaciteit overschrijdt, wordt een gezamenlijk bestuurlijk besluit genomen tot aanvullende inkoop van capaciteit tot maximaal 10% van de gecorrigeerde uitvraag 2012. Ook hier geldt optimale benutting met gesloten beurzen.
- Indien zich gedurende 2015 onevenwichtige situaties voordoen, vindt hierover bestuurlijk overleg plaats en zo nodig besluitvorming. Specifiek: wanneer een regio meer gebruikt dan 90% van de gecorrigeerde zorgvraag 2012 (voor die regio), dan is dit aanleiding tot bestuurlijk overleg over de vraag of verevening ook voor dat meerdere van kracht is.
- De eventuele verevening zal dan geschieden na rato van het inwonersaantal.

De volgende argumenten spelen bij dit voorstel een belangrijke rol:

- Het betreft de meest kwetsbare groepen;
- De zorg kent vaak een gedwongen/onvermijdelijk karakter;
- Maatschappelijke risico's zijn zeer hoog;
- Sturing op volume (instroom) is zeer beperkt (in 2015) terwijl de kosten per cliënt hoog zijn en het budget voor deze zorgvormen is teruggebracht tot minimaal 80%.

De kosten van de zorgvormen in dit cluster worden geschat op 10 – 15% van het jeugdbudget. Door risico's gezamenlijk te delen kunnen regio's de impact van volume-uitschieters verminderen en is een lagere buffer nodig om volumepieken op te vangen.

Risico voor onze jeugdregio Utrecht West in cluster 1

Risicodeling werkt twee kanten op. Het behoedt onze regio er enerzijds voor dat de rekening volledig op ons conto komt als het aantal jongeren in de zorgvormen in cluster 1 hoger is dan 80% van 2012.

Anderzijds betalen wij mee als dit zich in de andere regio's voordoet. Financieel gezien krijgen we te maken met 2 soorten risico's die worden gedeeld.

1. Overschrijdingen bij zorgaanbieders:

Alle gemeenten kopen in eerste instantie 80% van de zorgaanvraag in 2012 in. Of dit genoeg is, is moeilijk te bepalen. Op hoofdlijnen kan men stellen dat het risico van onze gemeenten zo'n 20% is (die we niet inkopen). We blijven als gemeenten continu met elkaar in gesprek en boven de 90% inkoop stellen we opnieuw een verdeelsleutel vast.

2. Regio's met een financieel tekort:

De regio's Lekstroom en Zuid-Oost kampen met tekorten. Beide regio's hebben inmiddels verklaard "gewoon" hun inkoopdeel voor cluster 1 voor hun rekening te nemen. In die zin is er dus geen sprake van een tekort in deze regio's op de onderdelen waarop wij risico's delen. Overigens zijn beide regio's met staatssecretaris Van Rijn in gesprek over compensatie van de tekorten.

Clusters 2 en 3

Voor de clusters 2 (Crisis en spoedeisende zorg) en cluster 3 (Open verblijf 24 uur residentieel en ondersteuning pleegzorg) kunnen afspraken volstaan tot tenminste het samen borgen van de benodigde basiscapaciteit. Daarin is nu voorzien tijdens het inkoopproces. Daardoor is er geen risicodeling noodzakelijk. Door vroegsignalering en preventie kunnen regio's meer invloed uitoefenen op de instroom. Door transformatie kan bovendien doorstroom en uitstroom versneld worden. Tevens zijn voor deze zorgvormen hogere budgetgaranties (80 – 100%) afgegeven.

Vervolg:

Onderdeel van de onderlinge afspraken tussen de regio's is een gezamenlijke monitoring van de ontwikkeling van de (boven)regionale zorgvraag. Aan die monitoring wordt nu gewerkt. Als de monitor klaar is wordt u hierover geïnformeerd.

Indien financiële kaders moeten worden bijgesteld als resultaat van het (boven)regionale overleg over de zorgontwikkeling, dan wordt een voorstel voorgelegd aan uw raad.

Bijlagen:

1. Afspraken Bestuurlijk Platform Jeugd d.d. 9 oktober 2014 (corsa nummer 14i.05377)

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Afspraken Bestuurlijk Platform t.b.v. contractering essentiële zorgfuncties (cluster 1)

Aanwezig:

Mariette Pennarts (voorzitter, gedeputeerde Jeugd Provincie Utrecht), Nermina Kundic (wethouder Veendaal, namens regio FoodValley), Anna Brommersma (wethouder De Bilt, namens regio Zuid-Oost), Victor Everhardt (wethouder, regio Utrecht), Bob Duindam (wethouder Woerden, namens regio Utrecht West), Peter Blokker (wethouder Baarn, namens regio Eemland), Marjon Gadella (directeur IJsselstein, regio Lekstroom), Gerbrich Kuperus (directeur, regio Stad Utrecht), Monique Peltenburg (directeur Amersfoort, regio Eemland en voorzitter ambtelijke stuurgroep), Chandra Gischler (procesbegeleider bovenregionale samenwerking)

Afwezig: Fleur Imming (wethouder Amersfoort, regio Eemland), Michiel van Liere (wethouder Houten, namens regio Lekstroom)

Als Utrechtse regio's staan we voor het bieden van continuïteit van zorg voor onze jeugd die zorg behoeft. Met elkaar staan we voor de opgave om met de aanbieders voor 1 november contractafspraken te maken die recht doen aan dit belangrijke uitgangspunt. Voor een aantal kritische zorgvormen, de zogenaamde essentiële functies¹, waar de onderlinge afhankelijkheid groot is, moeten we als regio's afstemmen over de inkoop van dit zorgaanbod om in de gewenste basisbeschikbaarheid te voorzien. Dit is in lijn met de landelijke afspraken die hierover in de maak zijn. De bovenregionale afstemmingsresultaten worden vertaald in de contracten die we op regioniveau met de aanbieders afsluiten.

Om ondanks de voortgaande problemen over de macrobudgetten en de toepassing van het woonplaatsbeginsel, te kunnen komen tot het tijdig aangaan van contracten voor de essentiële functies, d.w.z. kritische zorgvormen, hebben de wethouders in het overleg van het Bestuurlijk Platform op 9 oktober met elkaar de volgende afspraken gemaakt:

- Na overleg met de aanbieders wordt per zorgvorm de vereiste basisbeschikbaarheid vastgesteld om continuïteit van zorg te garanderen alsmede het budget dat daarvoor nodig is;
- Op basis van het vastgestelde volume en tarief kopen regio's de zorg in, ongeacht of het budget in de meicirculaire voor de desbetreffende regio toereikend is;
- Ten behoeve van de colleges nemen we de volgende *disclaimer* op: De contractafspraken worden aangegaan in de verwachting dat het Rijk solidair zal zijn als blijkt dat de groei van de zorgvolumes zich anders ontwikkelt dan waarmee het Rijk rekening heeft gehouden bij de berekeningen van het macrobudget en als blijkt dat door correcte toepassing van het woonplaatsbeginsel de volumes in specifieke regio's zich anders ontwikkelen dan waarmee het Rijk rekening heeft gehouden bij de berekeningen van het macrobudget. Omdat we in onze contracten uitgaan inkoop van de vereiste basisbeschikbaarheid, is een dergelijke disclaimer voor de zorgaanbieders vooralsnog niet noodzakelijk;
- De disclaimer die we opnemen ten behoeve van de colleges maken wij per brief kenbaar aan de staatssecretaris;
- Tevens stellen we een gezamenlijk persbericht op waarin we laten weten dat we contracten afsluiten waarmee we continuïteit van zorg borgen en tevens dat we ervan uitgaan dat het Rijk waar nodig budgetten zal aanpassen indien de berekeningen in de macrobudgetten niet correct blijken te zijn;
- Gezien de landelijke onderhandelingen en de verantwoordelijkheid van het Rijk gaan we ervan uit dat het Rijk gemeenten/regio's compenseert indien blijkt dat feitelijke

¹ Het betreft de volgende zorgfuncties: Jeugdzorg Plus, Gesloten psychiatrische zorg (BOPZ), (L)VB jongeren ZP 4 en 5: Orthopedagogische Behandelcentra, (L)VB jongeren ZP 4 en 5: Multifunctionele Centra, Driemilieus voorzieningen open residentieel.

volumes en de toepassing van het woonplaatsbeginsel niet in overeenstemming zijn met de uitgangspunten in de macrobudgetten;

- Mocht blijken dat het Rijk niet tot solidariteit bereid is, dan hebben wij als Utrechtse bestuurders het commitment om met elkaar de risico's te delen en gezamenlijk te zoeken naar passende oplossingen in financiële zin om zorgcontinuïteit waar te kunnen maken.

Utrecht, 9 oktober 2014